

HÄLLRISTNINGAR I SKREA SOCKEN HALLAND

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Rapport över dokumentation av hällristningar 2017
av Sven-Gunnar Broström och Kenneth Ihrestam

Hällristningar i Skrea socken Halland

Länsstyrelsen i Hallands län

Meddelande 2017:14

ISSN: 1101-1084

ISRN: LSTY-N-M--2017/14—SE

Omslagsfoto: Nyfynd 21, Hallands första ”kana”.

Fotograf: Sven-Gunnar Broström, Botark

HÄLLRISTNINGAR

I SKREA SOCKEN HALLAND.

Hällristningsblocket 156:5

Rapport över dokumentation av hällristningar 2017
av Sven-Gunnar Broström och Kenneth Ihrestam

BOTARKRAPPORT 2017- 36

Redogörelse över dokumentation av hällristningar i Skrea socken, Halland

År 2015 dokumenterade vi hällristningarna på de resta stenarna "Hagbards galge" i Asige socken. I samband med detta besökte vi en del andra fornlämningar i trakten och såg då att det fanns både ristningar och skålgropar på flera av de resta stenarna i trakten. Länsstyrelsen blev intresserad av dessa upptäckter och därför fick vi 2016 i uppdrag att inventera och dokumentera hällristningar i Asige socken med omnejd. Resultatet blev gott. Vi fann flera nya ristningslokaler. Dessutom kunde vi konstatera att det på de redan kända skålgropslokalerna fanns andra figurer såsom fotsulor och rännor. Därför fick vi uppdraget att fortsätta inventeringarna även 2017.

Vi fortsatta först med återstående delar av Eftra socken. (se BOTARK-rapport 2017-31). Därefter fortsatte vi norrut till Skrea socken som hade ett 10-tal kända skålgropsförekomster. När vi granskade dessa kunde vi konstatera att två av dem, nr 63 och 156, förutom skålgropar även hade tecken som vi tolkade som helhuggna fotsulor.

Vi lyckades också göra fem nyfynd. Fyra av dem var bara mindre skålgropslokaler men det femte fyndet var överraskande. På en åkerholme söder om Skrea kyrka sprang vi på en slipad kana. Detta var Hallands första fynd av detta slag. Kanan var Dessutom ovanligt lång, nästan 9 meter. Sådana här kanor förekommer nästan bara i Mälardalen och Östergötland, I övrigt är de mycket ovanliga. De finns där oftast i samma miljöer som hällristningar och skålgropar. Detta stämmer ju ocks

å bra med den kana vi nu funnit i Halland.

Referenser:

Broström, Ihrestam Hällristningar i Eftra del 2 Halland Botarkrapport 2017-31, Tumba

Broström, Ihrestam Hällristningar i Eftra och Slöinge socknar Halland Botarkrapport 2016-23, Tumba

Broström, Ihrestam Hällristningar i Asige och Årstads socknar Halland Botarkrapport 2016-22, Tumba

Broström, Ihrestam Hagbards galge, Raä 17 i Asige socken, Halland Botarkrapport 2015-29, Tumba

Broström, Goldhahn, Ihrestam, Wikell Nyfynd av hällristningar i Halland. Botarkrapport 2011-21, Tumba

Bergström, Lundborg, Nyupptäckta hällristningar på Hagbards stenar i Asige, Halland 1985.

Bergström, Lundborg, Halland i "Hällristningar och hällmålningar i Sverige", 1989

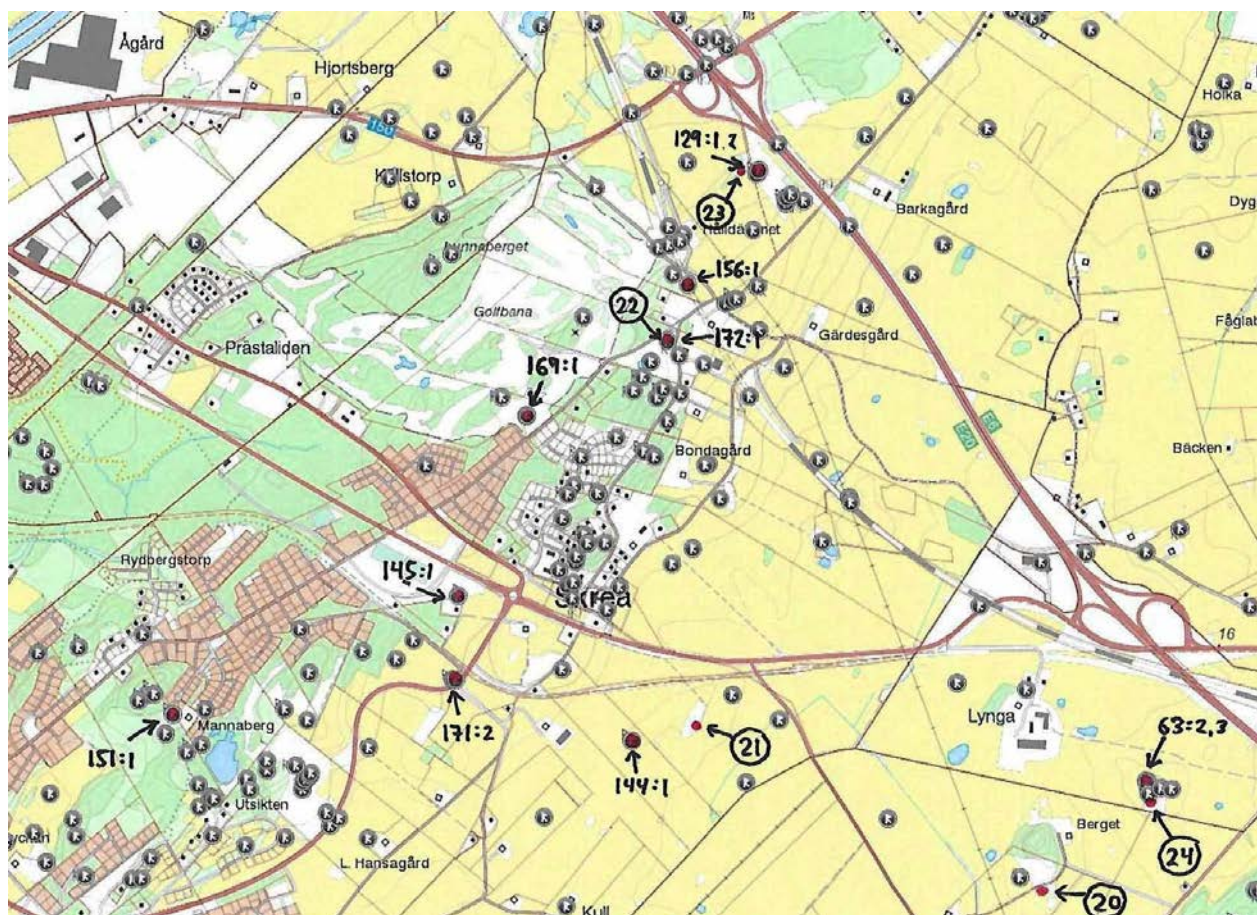
Tumba i oktober 2017

Sven-Gunnar Broström
Fältvägen 11
14741 Tumba

Kenneth Ihrestam
Vårbäcksvägen 16
14641 Tullinge

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Beställare:	<i>Länsstyrelsen i Halland genom Jenny Nord</i>
Tillstånd:	<i>Länsstyrelsens beslut och avtal 2017-03-22</i>
Fältarbetstid:	<i>20 – 25 aug 2017</i>
Använt material:	<i>Imålning: Kritpulver av okänt fabrikat uppblandat i vatten</i>
Dokumentation	<i>Sven-Gunnar Broström, Kenneth Ihrestam</i>
Scanning	<i>ABA</i>
Databehandling	<i>Kenneth Ihrestam</i>
Rapport	<i>Sven-Gunnar Broström</i>

Karta över hållristningar i Skrea. Nummer inom ring är nyfynd.

SKREA SOCKEN

På en åkerholme sydost om Lynga gård ligger skålgropsförekomsterna Skrea 63:2-4. Vid vår inventering har vi slagit ihop ytorna 2 och 3 till ett område. Här fann vi också ett par helhuggna fotsulor. Yta 63:4 var jordtäckt vid 1987 års inventering och kunde inte återfinnas nu heller. Vi gjorde också ett par mindre nyfynd i området.

På hällkrön vid nordvästra spetsen av åkerholme ligger

SKREA 63:2 och 3 = Hällristningsområde 8 x 6 meter (NV – SO) bestående av följande

4 lokaler:

N = 6306475 E = 354270

På krön och hällkant mot väster ligger:

A/ Hällristning 1,2 x 1,0 m (NNV – SSO) bestående av

2 fotsulor, 6 rännor och 88 skålgropar.

Fotsulorna är 15 – 17 cm långa och 6 cm breda, båda helt uthuggna.

Rännorna är 3 – 10 cm långa, 4 sammanbinder skålgropar och 2 utgår ifrån skålgropar.

Av skålgroparna är 84 runda, 3 – 10 cm i diameter och 0,5 – 4 cm djupa, 4 är avlånga, 7 – 13 cm långa, 4 -7 cm breda och 0,5 – 1,5 cm djupa.

1 meter nordost om A och på nordostsluttande häll ligger:

B/ = Hällristning 2,1 x 1,1 m (VNV – OSO) bestående av

31 skålgropar varav 30 runda, 3 – 8 cm i diameter och 0,5 – 2,5 cm djupa, 1 är avlång, 12 x 4 cm och 0,5 cm djup.

2,1 meter nordväst om A och på hällkant mot nordväst ligger.

C/ = Hällristning 0,3 x 0,1 m (SV – NO) bestående av

2 skålgropar 3 – 5 cm i diameter och 0,5 – 1 cm djupa.

3,1 meter sydost om A och på topp och norrsluttning av uppstickande hällparti ligger:

D/ = Hällristning 1,5 x 0,6 m (NNO – SSV) bestående av

5 skålgropar 4 – 7 cm i diameter och 0,5 – 1,5 cm djupa.

I samma åkerholme som nr 63 men på en uppstickande häll 10 meter NNO om åkerkant ligger:

Nyfynd 24 = Hällristning 0,4 x 0,1 m (NNO – SSV) bestående av *N = 6306407 E = 354271*

2 skålgropar 8 – 9 cm i diameter och 2,5 – 3 cm djupa.

200 meter söder om gården Berget och på krön av häll mot söder ligger:

Nyfynd 20 = Hällristning bestående av

N = 6306069 E = 353884

1 skålgrop 4 cm i diameter och 0,5 cm djup.

I området kring Skrea kyrka finns fyra kända skålgropslokaler. Dessa har vi besiktat och beskrivit på nytt men utan större förändringarmot förut. Inom samma område och söder om kyrkan fann vi Hallands först kända "kana", en figurtyp som är vanligast i östra Mellansverige.

I hagmark och på krön av hållparti ligger: *N = 6306857 E = 351702*

SKREA 171:2 = Hällristning 1,0 x 0,1 m (Ö – V) bestående av
3 skålgropar 4 – 6 cm i diameter och 0,5 cm djupa.

I hagmark, omedelbart norr om gräns och på liten håll ligger: *N = 6307167 E = 351713*

SKREA 145:1 = Hällristning bestående av
1 skålgrop 4 cm i diameter och 0,5 cm djup.

Mitt på ett impediment i åkermark ligger: *N = 6306627 E = 352360*

SKREA 144:1 = Hällristning i block 0,9 x 0,9 x 0,3 m bestående av
2 skålgropar 14 cm i diameter och 2 cm djupa.

I gräsmatta vid golfbana ligger: *N = 6307848 E = 351967*

SKREA 169:1 = Hällristning i block 4,2 x 2,6 x 1,7 m bestående av
24 skålgropar 4 – 7 cm i diameter och 0,5 – 2 cm djupa.

Belägna på blockets ovansida och lodräta sidor.

Blocket innehåller även många naturliga granatgropar som kan likna skålgropar.

På åkerholme och på brant ostsluttande håll ligger: *N = 6306684 E = 352594*

Nyfynd 21 = Hällristning bestående av
1 kana 8,7 x 0,2 m (Ö – V)

Kanan sträcker sig hela vägen från hällens topp och ner till torvkanten nedanför och kan fortsätta in under torven. Där kanan går in i torven ligger en större sten som verkar medvetet ditlagd.

Skrea 151:1 = Hällristning är inte besökt denna gång

I norra delen av Skrea backe finns också en grupp kända skålgropslokaler. På en av dessa, nr 156, tolkade vi en del av fördjupningarna som helt uthuggna fotsulor. Vi fann också ett par mindre nyfynd

I ostsluttande betesmark ligger

N = 6308334 E = 352564

SKREA 156:1 = Hällristning i block 2,0 x 1,4 x 0,6 m bestående av
5 fotsulor, 1 ränna och 37 skålgropar.

Fotsulorna är 27 – 17 cm långa och 5 – 11 cm breda, samtliga helt uthuggna varav två parställda. En har en skålgrop i hällen.

Rännan är 3 cm lång och sammanbinder två fotsulor.

Av skålgroparna är 35 runda, 2 – 6 cm i diameter och 0,5 – 2,5 cm djupa, 2 skålgropar är avlånga, 5 – 11 cm långa, 2 – 4 cm breda och 0,5 cm djupa.

I betesmark 7 meter ONO om stolpe och på ostsluttning av häll ligger

SKREA 172:1 = Hällristning 0,6 x 0,1 m (Ö- V) bestående av *N = 6308120 E = 352493*
3 skålgropar 6 – 8 cm i diameter och 1 – 2 cm djupa.

I betesmark, 16 meter väster om stolpe och på toppen av liten häll ligger

Nyfynd 22 = Hällristning bestående av *N = 6308114 E = 352467*
1 skålgrop 4 cm i diameter och 0,5 cm djup.

I skogsmark ligger:

SKREA 129:1 ej återfunnen?

SKREA 129:2? = **Hällristning i block** 1,3 x 0,9 x 0,3 m bestående av

1 skålgrop 14 cm i diameter och 2 cm djup. *N = 6308772 E = 352794*

I skogsmark och vid nordvästra kanten av körväg ligger:

N = 6308777 E = 352788

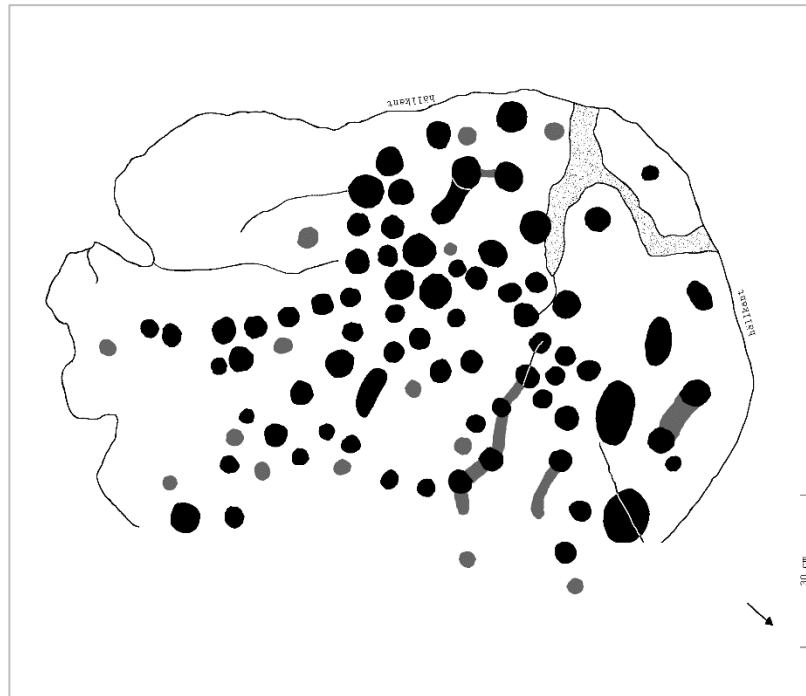
Nyfynd 23 = Hällristning i block 1,4 x 1,2 x 0,7 m bestående av

1 skålgrop 5 cm i diameter och 0,5 cm djup.

Belägen på blockets södra kant.

Hällristning nr 63:2 i Skrea socken, Halland

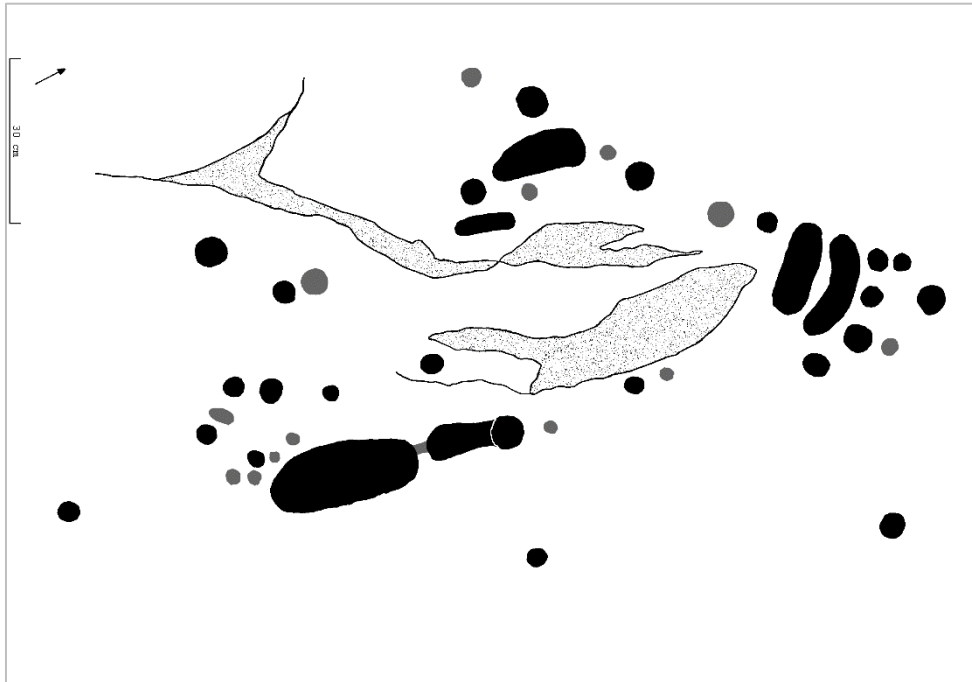

TOLKNING OCH DOKUMENTATION S-G BROSTRÖM / K. IHRESTAM 2016

Foto från sydost.

Hällristning nr 165:1 i Skrea socken, Halland

TOLKNING OCH DOKUMENTATION S-G BROSTRÖM / K. IHRESTAM 2016

Foto från nordväst.

Hällristning nyfynd nr 21 i Skrea socken, Halland

Hallands först kända "kana". Foto från sydost

Kanan ligger på hällen i bildens västra kant.